

efter min Mening være slagen med Blindhed, om det ikke saa dette.

Men vil Venstre paa Trods af alt føre vort Land fuldstændig ind under Flertalsvælden, saa kan det vel i Længden ikke forhindres, medmindre dets Vælgerskare rejste sig derimod. I 1884 udtalte — og det stemmer ganske med, hvad jeg her har sagt — Chr. Hage: Jeg anerkender ikke nogen Fordring om et Flertals absolutte Ret til at styre, jeg anerkender i den simple Almindelighed ikke en saadan Fordring som gyldig eller dens Fyldestgørelse som nødvendig. Ofte har et Folk flokket sig om Ledere, ofte har det Aaringer igennem ført en Politik, hvis Udgang har været Ødelæggelse. Det er ikke Tallet i og for sig, som er afgørende for, hvad der er klogt og godt, hvad der er ret og sandt.

Rent teoretisk set kan man selvfølgelig gøre Indvending mod denne Ordning, der nu giver Landstinget dets Sammensætning, men er end Halvdelen af de 54 folkevalgte Landstingsmænd fremgaaet af de højstbeskattedes Stemmer, og spiller end det større Hartkorn her en ingenlunde uvæsentlig Rolle, ved enhver, at det ingenlunde udelukkende har været økonomiske Interesser, som ere varetagne i Landstinget, men at der i første Række har gjort sig en stor Almensans gældende, og Byernes Interesser bleve i Firserne og Halvfemserne, da det daværende Venstre sandelig ikke varetog disse Interesser — det skal mindes — netop varetagne af Hartkornrepræsentanterne, idet der her blev tilstræbt den Balance mellem By og Land, som Venstre ikke vilde frembringe og ikke havde til Opgave at frembringe. Landstinget er i Forfatningslivet Regulatoren. Overfor Kravene, som Folketingsflertallet og dermed Vælgerskarens Flertal stiller gennem Folketinget, møder Landstinget med sin kritiske Overvejelse, med sin Undersøgelse af, hvorvidt Kravet er retfærdigt og alvorligt. Og jeg vil tilføje, at man skal vist lede Verden igennem for at finde et Overhus, der har et saa demokratisk Præg som vort Landsting, trods den Valgordning, der nu her findes, og jeg vil tilføje og bede vel erindret, for det er til syvende og sidst det, som det i Virkeligheden kommer an paa, at med 30 Aars Valgretsalderen og med dette Lands-

ting have vi herhjemme en Lovgivning, der i Retning af Demokratisme vistnok kan tage det op med en hvilken som helst Stat, og navnlig have vi herhjemme en Udvikling af den sociale Lovgivning, som vistnok ikke findes i noget som helst andet Land, og det er jo til syvende og sidst det, der er det afgørende.

Spørgsmaalet om en retfærdig Ordning af Valgene til Folketinget har længe staaet paa Dagsordenen. Man blev i sin Tid enig om at begrænse Ønskerne om Forandring af Grundloven til § 32, men det er nu ganske forladt. Nu ere vi desuden komne ind paa Forslag f. Eks. om Kvinders politiske Valgret og Valgretsalderens Nedsættelse til 25 Aar, og en retfærdig Ordning af Folketingsvalgene lader stadig vente paa sig, thi den ærede Ordfører for Venstre (Slebsager) kan dog ikke vente, at de Udtalelser, han fremsatte om Retfærdighed med Hensyn til Folketingsvalgene, skulle blive tagne alvorligt. Det ærede Medlem vil vist ogsaa komme paa det rene med, hvad Retfærdigheden her kræver, naar han vil høre lidt nærmere efter, hvad jeg vil sige om lidt. Men disse Forslag, om hvis Alvors Dybde jeg ikke skal udtale mig — det ærede Medlem, der nylig talte (Rode), var inde paa dette —, møde vi nu her ganske kort Tid efter, at vi ikke uden meget stor Vanskelighed have faaet bjærget igennem en Forsvarsordning, som endda slet ikke er fyldestgørende endnu og heller ikke betragtes som saadan af store Dele af Venstre, og i Juleferien ere vi blevne oplyste om, at ikke alle Hindringer for Gennemførelsen af denne Forsvarsordning nu ere ryddede af Vejen. Disse Forslag møde vi nu paa et Tidspunkt, da Staten befinder sig i en finansiel Tilstand, der i Forvejen er saa uheldig, som den egentlig kan være, og som dog forværres fra Maaned til Maaned, og hvor derfor det Arbejde, der her skulde gøres, først og fremmest skulde koncentreres sig om at bringe Orden i Statens Finanser og søge Midler til at forhindre os i at synke dybere og dybere i Gæld.

Jeg skal ikke nægte, at dette, at Forslagene under disse Forhold komme frem nu, kan vække nogen Forundring. Ved den foreslaaede Valgretsudvidelse vil Folketingsvælgernes Antal vokse i en meget